

VUICĪS RAKSTEIT

LATGALISKI!

ATBIĻDIS

Ite Tu atrassi atbiļdis iz pošvuiceibys materiala "Vuicīs raksteit latgaliski!" aizdavumim.

Pošus aizdavumus meklej "Latgalīšu Kulturys Gazetā"
www.lakuga.lv/raksteiba

1. NŪDARBEIBA

Orā ir snīgs.

Uorā ir snīgs.

Uorā ir sņīgs.

Orā ir sņīgs.

Bruoļi kurynoj pļitu.

Bruoli kurynoj pļitu.

Bruoli kurynoj plitu.

Bruoļi kurynoj plitu.

Kuojis pošys ness iz sātu.

Kuojis pošys ņess iz sātu.

Kuojis pošys ņass iz sātu.

Kojis pošys ņess iz sātu.

Mes caļsimēs iz dorbu.

Mes celsimēs iz dorbu.

Mas ceļsimjās iz dorbu.

Mes ceļsimēs iz dorbu.

Eņgeļs radz eņģeli.

Engeļs radz engeli.

Eņģeļs radz eņģeļi.

Eņgeļs radz eņģeli.

Napļās agļis skujis.

Naplēs eglis skujis.

Naplēs eglis skujis.

Napļās agļis skujis.

2. NŪDARBEIBA

Pīteram napateik giut ni blusys, ni myusys.

Itys ir rudzu gryuds; kab samaļt myltus, vajag daudz itaidu griudeņu.

Pi čyguona sātys čivinej putyni.

Voi jius zynuojot, ka ryba latgaliski ir suonkauļs?

Tys nav nimos tik gryuts!

Paļtī daudz iudiņa.

Bārnu šyupoj tāva taiseitā šiupelī.

Ols tev ruodīs ryugts voi soldons?

Voi dzierdi, kai čivinej putyni?

Viejs žyžoj kai mīga dzīsmē.

3. NŪDARBEIBA

satikties — sasatikt
iekļiegties — īsaklīgt
izkļiegties — izaklīgt
iepirkties — īsapiekrīt
noliekties — nūsalīkt
izpeldēties — izamauduot/izapeļdēt
atvadīties — atsavadeit
piekāpties — pīsakuopt
pielasīt — pīlaseit
izlasīt (grāmatu)— puorskaiteit
pievilkties — pīsaveļkt
aizmirsties — aizamierst
aizrakties — aizarakt
iekārtoties — īsakuortuot
atvilkties — atsaveļkt
izsmieties — izasmīt
iepatikties — īsapatikt/īpasatikt
atēsties — atsasēs

grīzt — grīzšona
svīst — svīsšona
beļzt — beļzšona
lyuzt — lyuzšona
sveist — sveiššona
aust — ausšona

4. NŪDARBEIBA

Tāvam beja pīci dāli, kotram nu jim beja četri lūpi.

Vysim dālim patyka struoduot ar orklīm.

Kotram bruoļam beja pa gruobekļam.

Bolūžam i zušam ir kotram sovs dzeivis areals.

Viers golvys dabasi, es radzu juos kuojis, asu vēļ pi samanīs.

Īmu sovom kuojom, verūs iz kruosainajom kūku lopom.

Pīcys eglīs, vīnā eglē vuovereite. Egļem zalis skujīs, vysuos eglēs siež putyni.

Kotram ir divejis acs. Mes redzim ar acim. Labi, kod acīs nav osoru. Jam kotrai acei ir sova kruosa.

Aiz pagrīzīņa razami kolni.

Kolpim dzeivē īt cytaiži nakai kungim.

Kotram bruoļam bija četri bārni.

Vysur sakrytušys rudiņa dzaltonuos lopys.

Kotrā pučē bitei ir atrūnams nektars, nu kuruo tiks taiseits mads.

Kotrā daļā ir vēļ cytys dalis.

Vysom muosom beja četrys meitys.

Dzīžu šmuku dzīsmi par vysom Latvejis upem.

Saulē navajag vērtīs.

Pelēm garšoj gryudi. Pelēs ir baile nu kaču/kačim.

Munai ausei ir loba dzierde.

Piertīs ļauds īt na tikai mozguotūs.

Acīs jam osorys.

5. NŪDARBEIBA

laistiet, **laisteit**, laistēt
dzeļtēt, dzeļtiet, dzeļteit
mirdzēt, mirdzeit, mirdziet
vuoriet, vuorēt, **vuoreit**
maiseit, maisēt, maisiet
kaļtiet, **kaļtēt**, kaļteit
smaideit, smaidēt, smaidiet
rasēt, rasiet, raseit
peikstiet, peiksteit, **peikstēt**
speidēt, speideit, spediat
kaseit, kasiet, kasēt
praseit, prasēt, prasiet
kuosiet, **kuosēt**, kuosiet
meiceit, meiciet, meicēt

vārīšana — vuoreišona
vārījis — vuorejs
dzeltēšana — dzeļtiešona
dzeltējusi — dzeļtiejuse
mīcījums — meicejums
mīcījuši — meicejuši
rasējums — rasiejums
rasējušas — rasiejušys
kāšēšana — kuosiešona
kāšējis — kuosiejs
smaidīšana — smaideišona
smaidījusi — smaidejuse
maisījums — maisejums
maisījuši — maisejuši
laistījums — laistejums
laistījušas — laistejušys
pieprasījums — pīprasejums
pieprasījis — pīprasejs
kavējums — kaviejums
kavējusi — kaviejuse
maisīšana — maiseišona
maisījuši — maisejuši
pieprasīšana — pīpraseišona
pieprasījušas — pīprasejušys

6. NŪDARBEIBA

es griezīšu maizi — es grīzšu maizi
jūs metīsiet — jius messit
viņi sviedīs — jīs svīss
mēs svīdīsīm — mes sveissim
sniegs kusīs — snīgs kuss
lietus kritīs — leits kriss
viņas izbozīs acis — juos izbūzs acs
jūs gāzīsiet podus — jius guozsit pūdus
es bāzīšu kāju zeķē — es buozšu kuoju zečē

Tu esi lobs cylvāks.
Es īmu iz sātu.
Tu dūd sovam suņam ēst.
Mes asam laimeigi.
Jius ejat iz veikalu.
Jius asat gudri.
Es dūmu tev padūmu.
Es esi gūdeigs.
Tu ej iz školu.
Jius dūmat vysim naudu.
Mes īmam iz tiergu.
Mes dūmam vīns ūtram rūku.

7. NŪDARBEIBA

Babai, kai jau vysod, golvā beja raibais skusts.

Tys ir muns ūtrais dzejūls.

Voi niu dzīd tovejais dāls?

Kotrs gotovais torts ir eists moksls dorbs.

Parkū tu naēd?

Es nazynu, parkū izmyra dinozauri.

Bruoļs nūlyka bumbu aiz tuo gaļdeņa.

Par kū šudiņ skoluojuja stuņdē stuosteja?

Īsim maklātu/vaicuotu paslāptū montu?

Nui, īsim! Nā, es šudiņ nagrybu.

Pi kuo ir munys gruomotys?

Tūs tovu gruomotu nav nikur.

Tovai sātai vairs nav lelūs lūgu?

Parkū tu vēļ naēd jaunūs buļvu?

8. NŪDARBEIBA

Es vakar nešu maisus iz pogrobu. Muosa ari nese. Niu nasu gruomotys.

Kod mēs augom, tai nabeja.

Mes vedem puordūt seipulus.

Tāvs maisu valk pa zemi. Mes vakar navvylkom i šudiņ navalkam.

Es nanūmīdžu durovu zvona pūgu. Jis nūmīdze, partū ka ir garuoks.

Mes šudiņ matam bumbu puori teiklam. Jius vakar ari metet? Es vakar namešu i šudiņ ari namatu.

Vakar rokom duorzu. Šudiņ jius rūkat.

Vakar mežā skali kauce vyki.

Baba sprēde. Es ari spriežu. Tai mes obejis sprēdem.

Mes stīpem nu tierga pierkumus. Šudiņ jius stīpat.

Baba audzēs gūvs.

Voi redzi, kai bruoļs piļdeis itū aizdavumu? Tu variesi jam paleidzēt.

Mes runuojom, kai izdareit dorbus.

Jius muokat skaiteit.

Mama kaļtēja zuoļu čajus.

Vakar revieju nazuolis. Dreiž otkon reviešu.

Mama ari sasaļdēja ūgys zīmai. I cytugod ari sasaļdēs.

Es saceju vysu, kū zynu.

Mes varim paceļt itū akmini . Voi jius ari varit? Vakar vēļ variejot, voi reit varēsit?

Ontons vakar cīši kuosēja, gon dreiž byus vasals i nakuosēs.

Pavasari otkon vysur skanēs putynu dzīsmis.

Odums apzeļteja itū gradzynu.

Dreiž mes raksteisim pareizi. Paleidzēsim ari cytim.

Es nazynu, kū dareišu, bet zynu, kū dareju.

Lasejums, nusaceišona, raksteišona, slaviejums, slaviešona, darejums, finansiejums, raideišona, raidejums, rakstejums, laistejums, radeišona, nūviertiejums, mekliejums, apgrūzeišona, radejums, zeimiejums, pīpraseišona, peliešona, moksuojums, gondarejums, izmežgejums, markiejums, dareišona, laisteišona, apgrūzejums, zeimiešona, pīprasejums, peliejums, laseišona, finansiešona, nūsacejums

Leiks kūks. Kiup dyumi. Capu gryudu maizi. Pīna upis keiseļa krostūs.

Lelais vylks i mozais viļceņš. Okā vysod ir daudz iudiņa.

Messim papeirus gunī, kur lākoj dzierksts.

Kas oda zīmai syltys zečis?

Siedieju mašynā i vierūs pa lūgu. Koļka peipēja i laide dyumus taišni styklā. Jis nūsavēre, kai mutuli atsasyt pret lūgu i bolti izkleist pa vacuos mašynys salonu. Jis ilgi grūzeja radeju, raudzeja nūgiut muzyku. Palyka pi nazkaidys buobys. Jei dzīduoja smogai i kai na nu ituo pasauļa, i jis peipēja, atsalaidys siedeklī, i pa šaļtei pabunguoja pa styuri ar pierstim leidza tai buobai.

Mes gaidejom Gošys i juo puišu. Jī vēļ beja krūgā, navarēja viņ beigt atsavasaluot. Dūmuot, piec puors stuņžu nabyusim jau atpakaļ. Jī nikod navar izataiseit nu sātys. Tynās i trynās tys ap tū.

Veirīteits rūtainajā biņdzjukā až gryudēs viersā sādātuojim, runuoja nazkaidys glupuosts par teatrim – mudrai i saškaļdeitai. Tī obeji pasaruove molā, dūmuodami, ka jis grib sēdēt iz beņča. Strupais nūrause sīkolys nu pīris i byudu, kū runuodams pa gaisu šķīde rūtainais, pasavēre iz juo, koč nikuo nasaceja.

Runuotuojs beja gotovs sādātuojs. Paprīšku saruovs iz augšu biksis, sāda kluot. Pasaruodeja tīvys kuojis ar ryžom spolvom i palāki nūbrukušu zeču stuļpeni. Sasāduši iz beņča, veči tārgavuoja tuoļuok.

Ni jau tai dzāruši, ni kuo. Kū tuos buobys zyna. Tod koč šņabs beja kai šņabs, navys ituos krutkys, kas niule. Sasadzer sazyn kaidu māslu i tod jiukst pruotā, apsyt vīns ūtra ar ciervi pa dzārumam.

Agruok dzēre i dzēre, a itaidu breinumu, kai niule avīzēs var skaiteit, gon nabeja. Pasaver, niu pat "Latvejis Avīzē" apraksteits, kai tāvs apsyta sovus dālus ar ciervi i pats pasakuore iz čardaka. Vo ta tai agruok itai beja? Voi ta beja avīzē koč vīna taida ziņa? Niu škir, kū gribi, – slapkaunis da maniaki. Lobu ļaužu i nadzierd!

NŪDEREIGI OLŪTI:

Latgalīšu pareizraksteibys nūsacejumi (2008)

Vaļsts volūdys centra lāmums (2007)

Jurs Cybuļs, Lideja Leikuma "Skreineite. Vuicūs laseit" (2014)

Jurs Cybuļs "Skreineite. Vuicūs raksteit" (2014)

L. Leikuma, J. Cibuļs – Vasals! Latgalīšu volūdys vuiceiba (2003)

L. Leikuma Latgalīšu volūda I – intensivuo vuiceibu kursa materiali (2003)

L. Leikuma, J. Cybuļs Latgalīšu ābece – Lementars 1. daļa (1992)

L. Leikuma, J. Cybuļs Latgalīšu ābece – Lementars 2. daļa (1992)